

21 MARCA - PIERWSZY DZIEŃ WIOSNY

Pierwszy dzień wiosny przypada na **21 marca**. To symboliczne pożegnanie zimy i powitanie nowej pory roku.

Z przesileniem wiosennym związane są różne zwyczaje. Topimy w rzekach marzanny, a uczniowie i studenci obchodzą **dzień wagarowicza**.

A jak 21 marca obchodzili to święto nasi przodkowie?

Na szczególny charakter początku wiosny wskazuje wiele zwyczajów z nim związanych. Niektóre z nich wywodzą się z dawnych kultur słowiańskich - jak topienie i palenie marzanny, inne mają nieco krótszą tradycję.

Przełom zimy i wiosny był szczególnie czasem dla naszych przodków, którzy świętowali wówczas **Jare Gody**. Uroczystość, mająca na celu ostateczne pożegnanie chłódów, mrozów i ciemności, trwała od równonocy wiosennej do pierwszej pełni Księżyca następującej po niej. Ówczesne ludy wierzyły, że w tym czasie możliwe są rozmowy ze zmarłymi przodkami oraz bóstwami.

Pierwszy dzień astronomicznej wiosny jest natomiast nazywany równonocą marcową. To dzień, w którym

długość dnia oraz nocy są niemal równe. Od tego czasu do półkuli północnej zacznie również docierać coraz więcej światła słonecznego, przez co kolejne miesiące będą znacznie cieplejsze od poprzednich.

Oliwia Jankowska, III B

UWAGA! UWAGA!

SAMORZĄD UCZNIOWSKI
zaprasza do wspólnej zabawy!

21 marca zacznij dzień z **uśmiechem**.

Naładuj innych swoją pozytywną energią.

Baw się z nami.
Rozpocznijmy wiosnę z uśmiechem i w dobrym humorze.

Skoro o uśmiechu mowa, to dowcip na pierwszy dzień wiosny.

Sekretarka wchodzi do gabinetu:
- Panie dyrektorze, wiosna przyszła!
- Niech wejdzie!

Ważne tematy:

- **21 MARCA - PIERWSZY DZIEŃ WIOSNY**

W tym numerze:

KONKURS POEZJI I PROZY LAGROWEJ	2
CIEKAWOSTKI HISTORYCZNE	2-4
LEKCJE UKRAIŃSKIEGO Z KASIA	4
SZKOLNE OGŁOSZENIA	4
NA SPORTOWO	5-6

W kręgu poezji i prozy lagrowej więźniarek KL Ravensbrück

WYRÓŻNIENIE DLA TOSI

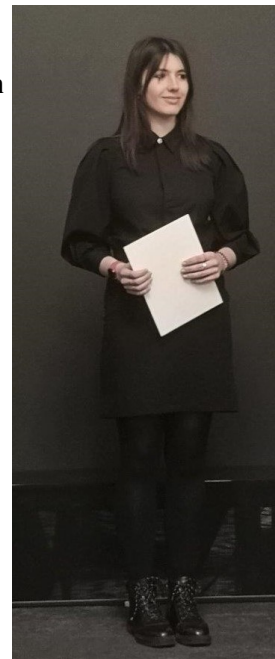
Organizatorem Konkursu jest **Instytut Pamięci Narodowej** – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, Stowarzyszenie „Rodzina więźniarek niemieckiego obozu koncentracyjnego Ravensbrück”.

17 marca w konkursie recytatorskim wzięły udział uczennice z klasy 3B: **Kasia Demkiw, Julia Wróbel, Weronika Ostaszewska, Ludwika Fusiak-Słońska, Antonina Chelchowska.**

Dziewczyny pięknie wyrecytowały wiersze więźniarek obozu oraz fragmenty prozy. Nie wróciły z pustymi rękami, bo **wiem Antonina otrzymała dyplom z wyróżnieniem.**

Serdecznie gratulujemy!

Przygotowała Oliwia Jankowska, III B

CIEKAWOSTKI HISTORYCZNE - O OBOZACH

Konkurs recytatorski poezji lagrowej skłonił mnie do napisania kilku słów na temat prozy życia ludzi, którzy znaleźli się w obozach pracy.

Pierwszy nazistowski obóz koncentracyjny założono w marcu 1933r. w **Dachau** pod Monachium. W październiku 1938 r. istniały już także obozy w **Oranienburgu, Sachsenhausen, Buchenwaldzie, Ravensbrueck, Flossenburgu.**

A w marcu 1942 r. rozpoczęła się budowa obozu zagłady w **Sobiborze.**

Największym z niemieckich obozów był **KL Auschwitz w Oświęcimiu.** Niemcy założyli ten obóz w 1940 roku, aby więzić w nim Polaków. **Auschwitz II-Birkenau** powstał dwa lata później. Od 1943 r. liczba więźniów żydowskich stanowiła już tam większość. W Auschwitz Niemcy zgładzili co najmniej 1,1 miliona osób, głównie Żydów, a także dziesiątki tysięcy Polaków, Romów, jeńców sowieckich i osób innej narodowości.

A co takiego działo się w tych obozach?

Myślę, że choćby nie wiadomo, ile o tym pisać, nikt, kto, tego nie doświadczył, nie pojmie skali okrucieństwa, które było tam zadawane. Proces był taki sam z każdym transportem:

CIEKAWOSTKI HISTORYCZNE - O OBOZACH - ciąg dalszy

przyjazd, zabranie ludziom całego bagażu i kosztowności, oddzielenie sprawnych od chorych, kobiet od mężczyzn. Tych, którzy nie było zdolni do wykonywania pracy w obozie, prowadzono od razu do komór gazowych lub krematorium. Drugiej grupie kazano rozebrać się do naga, wziąć zimny prysznic, golono głowy, tatuowano numer obozowy, rozdawano zawieszane pasiaki. Każdy był kierowany do bloku, gdzie nie było mowy o dobrych warunkach mieszkalnych. W pierwszych kilkunastu miesiącach funkcjonowania obozu w izbach więźniarskich nie było łóżek ani innych mebli. Więźniowie spali na siennikach rozkładanych na podłodze. Sienniki te rano, po pobudce, zbierali i układali w kącie każdej izby. Bywało tak, że więźniowie kradli sobie owe posłania, kiedy ich brakowało. Z powodu przepełnienia izb mogli spać tylko na boku, poukładani w trzech rzędach.

Od lutego 1941 r. umieszczano stopniowo w kolejnych blokach trzypiętrowe łóżka. Teoretycznie przeznaczone były dla trzech osób, faktycznie zaś spało na nich więcej więźniów. Oprócz łóżek w każdym bloku umieszczano również kilkanaście drewnianych szaf, kilka stołów i kilkadziesiąt stołków. Izby ogrzewane były piecami kaflowymi opalanymi węglem. Więźniowie otrzymywali trzy posiłki w ciągu dnia. Rano wydawano im tylko pół litra „kawy”, a raczej gotowanej wody z namiastką kawy zbożowej lub „herbaty”, czyli wywaru z ziół. Posiłek południowy składał się z około 1 litra zupy, której podstawowymi składnikami były ziemniaki, brukiew oraz niewielkie ilości kaszy jaglanej. Na kolację wydawano około 300 gramów czarnego chleba, do którego dodawano około 25 gramów kiełbasy albo margaryny lub łyżkę stołową marmolady czy sera. Niewystarczająca ilość pożywienia i jednocześnie ciężka praca przyczyniały się do wyniszczenia organizmu, który stopniowo zużywał zapasy tłuszczu oraz białko mięśni i tkanek narządów wewnętrznych. Prowadziło to w konsekwencji do skrajnego wychudzenia i do choroby głodowej.

Dzień roboczy rozpoczynał się w porze letniej o 4.30, a w porze zimowej o 5.30.

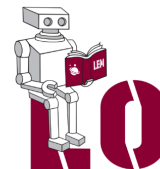
Na dźwięk gongu więźniowie wybiegali na placu apelowy, gdzie ustawiali się według bloków, w rzędach po dziesięć osób. Podczas apelu sprawdzany był stan osobowy obozu. W przypadku nieprawidłowości apel przedłużał się nawet do 5 godzin, co – szczególnie w czasie złej pogody – było niezwykle męczące dla więźniów, którzy wychudzeni i zmęczeni padali nieprzytomni. Po jego zakończeniu padał rozkaz formowania komand roboczych. Wychodzące do pracy grupy więźniów marszerowały przy akompaniamencie muzyki – marszów granych przez orkiestrę obozową. Przed zapadnięciem zmierzchu więźniowie eskortowani przez esesmanów wracali do obozu. Często nieśli ze sobą zwłoki swych kolegów, którzy zmarli lub zostali zabici podczas pracy.

Oto relacje byłych więźniów: "Naszym oczom ukazał się straszliwy widok: ogromna ilość baraków. W wielu z nich leżeli na pryzkach ludzie. Były to szkielety obleczone skórą, z nieobecnym wzrokiem. Oczywiście rozmawialiśmy z nimi. Rozmowy te były jednak krótkie, ponieważ ci pozostali przy życiu ludzie byli zupełnie pozbawieni sił i z trudnością przychodziło im powiedzieć coś bliższego o swoim pobycie w obozie. Cierpieli głód, byli wycieńczeni i chorzy".

Janina Iwańska miała 14 lat, kiedy trafiła do Auschwitz. Spędziła w tym miejscu pół roku. Kobieta, kiedy pociąg przywiózł ją do Auschwitz, dziękowała, że nie trafiła do Treblinki. Wychodząc z wagonu, poczuła zapach palonych ciał.

"Patrzę na esesmanów. Co oni widzą w tym? Zaraz... Czyjaś dłoń chwyta za krawędź betonu! Tam w dole ktoś jest! W szambie! (...). Widzę drugą dłoń, łokieć w zmoczonej brudnym pasiaku, ramię, wreszcie z kloaczego dołu wypęła więzień, wstaje, chwieje się na nogach. Esesmani cofają się o krok." – Achtung! – wrzeszczy jeden z nich. Więzień usiłuje stanąć na baczność, prostuje się. Baretzki wznosi laskę, bije krótko, mocno, prosto w głowę, więzień zwała się ciężko do kloaki, aż gówna tryskają wysoko pod strop bloku. Esesmani ryknęli śmiechem, pokazują sobie, jak padał, jak kureczowo chwytał rękami powietrze. Bogdan obserwował całą sytuację z rosnącym przerażeniem. Doświadczył już okrucieństwa esesmanów, ale

LEKCJE UKRAIŃSKIEGO Z KASIA

Witajcie. Dziś podsyłam słownictwo związane z wiosną. Ciepłutko pozdrawiam.

Шоколад [szokolad] - czekolada
Свято [swiato] - święto
Весна [wesna] - wiosna
Квіти [kwity] - kwiaty
Морозиво [morozywo] - lody
Сонце [sonce] - słońce
Дощ [dość] - deszcz
Цукерки [cukerky] - cukierki
Птахи [ptachy] - ptaki
Сонячна погода [soniaczna pogoda] - słoneczna pogoda

Несподіванка [nespodiwanka] - niespodzianka

CIEKAWOSTKI HISTORYCZNE - O OBOZACH - ciąg dalszy

tak bezsensowne znęcanie się wydawało mu się zupełnie niepojęte. Patrzymy z niedowierzaniem. Jak długo tak można! Więzień wypelza, dostaje znowu łaską w głowę, znów wpada do dołu, znów wypelza... Długo, długo walczy, za długo. Esesmani przestają się śmiać, przestał bawić ich rozpaczliwy opór więźnia. Wreszcie wściekają się. Jeden z ciosów jest straszny. Chwila szamotania w dole, bulgotanie kloaki i — cisza. Esesmani pochylają się nad dołem, spoglądają na siebie i obciągając mundury i poprawiając pasy, ruszają do wyjścia. Przebiegamy szybko za róg sąsiedniego bloku, widzimy, jak Niemcy wsiadają na rowery, odjeżdżają. Chłopcu dłuższą chwilę zajęło zrozumienie faktu, że właśnie był świadkiem zabójstwa. "Co to dla nich jeden więzień... Sam widziałeś, zabawa!" — skwitował Andrzej, jego kolega. Ale Bogdan długo nie potrafił przejść nad tym, czego był świadkiem, do porządku dziennego. "Żeby tak, jak tego, w górnach, do samego końca... Zrobić sobie z zabijania taką zabawę..."

*Materiał przygotowała
Oliwia Jankowska, III B*

SZKOLNE OGŁOSZENIA

**MIESIĄC LEMA –
harmonogram na godziny
wychowawcze**

Nadal zachęcamy wszystkie klasy do udziału w obchodach **DNIA PATRONA**, do którego przygotowujemy się przez cały marzec.

Co nam jeszcze pozostało?

24 marca – tradycyjnie – **III Dyktando o Pióro Lema** - tekst napisany przez naszego patrona;

31 marca – podsumowanie – ogłoszenie wyników i wręczenie nagród – koniec zabawy.

Pomoc dla zwierząt z Bytomia w Ukrainie

Przypominamy, że trwa zbiórka karmy, akcesoriów oraz pieniędzy na zakup leków dla zwierząt z Żytomierza w Ukrainie.

Liczmy na Wasze wsparcie.

Zbiórka potrwa do 30.04.2023 r.

NA SPORTOWO

Europejskie puchary 1/16 i 1/8 finałów

1/8 finału Ligi Mistrzów

Benzemy i to oni grają dalej w Lidze Mistrzów.

Borussia Dortmund – Chelsea

W pierwszym starciu tych dwóch drużyn wygrała Borussia Dortmund 1-0 po голу Karima Ad-ayemiego. Słabo grająca w tym sezonie drużyna Grahama Pottera zdołała odwrócić losy tego spotkania w drugim meczu na Stamford Bridge i wygrała 2-0 po голу Raheema Sterlinga i trafieniu z rzutu karnego Kaia Havertza, dzięki czemu to Chelsea zagra w ćwierćfinale po wygraniu dwumeczu 2-1.

PSG – Bayern Monachium

Zacinająca się w tym sezonie bawarska maszyna w 1/8 finału trafiła na zacinającą się pełną gwiazd paryską drużynę. W pierwszym meczu na Parc de Princes to Bayern był górą i wygrał 1-0 po голу Kingsleya Comana w 53 minucie. Drużyna Leo Messiego, Kyliana Mbappe i Neymara (który nie zagrał w rewanżu z powodu kontuzji) musiała odrobić jednobramkową stratę, aby myśleć o dalszej przygodzie w Lidze Mistrzów. Jednak Bawarczycy nie dali złudzeń Paryżanom i wygrali u siebie 2-0 i to Bayern zagra w ćwierćfinale.

Liverpool – Real Madryt

Drużyna Jürgena Kloppa zmierzyła się z mistrzami od wygrywania Ligi Mistrzów, czyli Realem Madryt. Mimo trudnego początku królewskich, bo od 14 minuty przegrywali po golach Darwina Núñeza i Mohameda Salaha, odwrócili wynik tego spotkania i wygrali aż 2-5 po trafieniach Vinisiusa Jr. i Karima Benzemy. Liverpoolczycy dali swoim fanom lekką nadzieję na awans do ćwierćfinału po wygraniu z świetnie dysponowanym w tym sezonie Manchesterem United wygrywając z nimi aż 7-0. Mimo tego to Real był w rewanżu górą, wygrywając 1-0 po голу

RB Lipsk – Manchester City

Maszyna Pepa Guardioli w pierwszym meczu z RB Lipskiem zremisowała 1-1, co było niemałym zaskoczeniem. Jednak w drugim meczu Manchester City pokazał klasę i wygrał 7-0 dzięki aż pięciu trafieniom Erlinga Haalanda, który uczynił to, jako dopiero trzeci piłkarz w historii.

AC Milan – Tottenham

AC Milan słabo rozpoczął 2023 rok, przegrywając lub remisując mecze w Serie A i przegrywając z Interem Mediolan finał Superpuchar Włoch 0-3. Jednak to drużyna Stefano Pioliego wygrała pierwszy mecz z Kogutami 1-0 po голу Brahimia Diaza. Tottenham w drugim meczu nie zdołał odrobić strat i zremisował u siebie 0-0, grając w dziesiątkę i to Rossoneri grają w ćwierćfinale Ligi Mistrzów.

Eintracht Frankfurt – Napoli

Napoli, czyli najprawdopodobniej przyszły mistrz Włoch, który jest w tym sezonie nie do zatrzymania, mierzył się ze zwycięzcami Ligi Europy. Jednak Włosi wygrali we Frankfurcie 0-2, a w drugim meczu dokończyli swoje dzieło i wygrali 3-0. Jedną z bramek w tym meczu strzelił Polak, **Piotr Zieliński**.

Inter Mediolan – FC Porto

Inter w pierwszym meczu na San Siro wygrał z FC Porto 1-0 po голу Romelu Lukaku w 86 minucie, a w drugim meczu w Portugalii zremisowali 0-0, dzięki czemu grają w Lidze Mistrzów dalej.

Club Brugge – SL Benfica

Benfica w pierwszym meczu wygrała 2-0, a w drugim meczu zniszczyła u siebie Brugię aż 5-1 i dzięki temu Portugalczycy zagrają w ćwierćfinale.

NA SPORTOWO - ciąg dalszy

Najważniejsze mecze 1/16 i 1/8 finału Ligi Europy

FC Barcelona – Manchester United (1/16 finału)

Katalończycy w tym sezonie odpadli w fazie grupowej Ligi Mistrzów, przez co drużyna Lewandowskiego musiała grać w Lidze Europy, gdzie w 1/16 finału trafiła na Manchester United, z którym w pierwszym meczu zremisowała 2-2. Wszystko rozstrzygnęło się na Old Trafford, na którym nie pomógł nawet gol kapitana Reprezentacji Polski i to czerwone diabły wygrały 1-2.

Juventus – Nantes (1/16 finału)

W związku z odjęciem przez włoski sąd 15 punktów, Juventus może dostać się do Ligi Mistrzów wyłącznie przez wygranie Ligi Europy. W pierwszym meczu drużyna Massimiliano Alegriego zremisowała z francuskim Nantes 1-1, ale w drugim hat-trick Di Marii zapewnił Włochom zwycięstwo i kluczowy awans do 1/8 finału.

Sporting Lizbona – Arsenal (1/8 finału)

Największą niespodziankę w Lidze Europy sprawił nam Sporting, pokonując w dwumeczu po rzutach karnych Arsenal. W pierwszym meczu Lizbończycy zremisowali z Arsenalem 2-2 (w tym meczu zadebiutował Polak Jakub Kiwior). W meczu rewanżowym znowu padł remis, ale tym razem 1-1 i dopiero po konkursie jedenastek awansował Sporting.

Manchester United – Real Betis (1/8 finału)

Po porażce Manchesteru United z Liverpoolem 7-0, Czerwone Diabły musiały się odkuć z Real Betis, aby kontynuować swoją przygodę w europejskich pucharach. Udało im się to, ponieważ wygrali z Betisem 4-1, a wynik poprawili w drugim meczu wygrywając 0-1.

Sukces Lecha Poznań w Lidze Konferencji Europy

W 1/16 Ligi Konferencji Europy **Lech Poznań** trafił na mistrza Norwegii Bodø/Glimt. W pierwszym meczu Lech zremisował w Norwegii 0-0, natomiast w Poznaniu na ulicy Bułgarskiej to Kolejorz był górą i wygrał 1-0 po голу Michaela Ishaka i Lech trafił do 1/8 finału Ligi Konferencji, gdzie czekał na niego szwedzki Djurgårdens. W pierwszym meczu to Lech był lepszym zespołem i wygrał 2-0.

Polska drużyna jechała do Szwecji ze sporą zaliczką dwóch goli, które nie były potrzebne, bo Lech wygrał aż 0-3 i to Kolejorz zagra w ćwierćfinale europejskich pucharów, co polskiemu klubowi przydarzyło się ostatni raz w 1996 roku, a była to Legia Warszawa, która trafiła wtedy do ćwierćfinału Ligi Mistrzów.

Material przygotował Dominik Jarmuła, III B